

22.9.2016

TELN 703/2016

Dnro :0/0 Luokka: 001

PUUSTELLINMETSÄN ESIRAKENTAMINEN - PÄÄTÖS TARJOAJAN SULKEMISESTA TARJOUSKILPAILUSTA

Asiaselostus

Kreate Oy on jättänyt tarjouksen Tuusulan kunnan (jäljempänä myös "Hankintayksikkö") Puustellinmetsän esirakentamista koskevaan tarjouskilpailuun. Hankinnan kohteena on Puustellinmetsän asemakaava-alueen esirakennustyöt, sisältäen katualueiden, aukoiden ja eräiden tonttien maanleikkaus-, louhinta- ja pengertyöt.

Kyseessä on kansallinen hankinta, joka ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kansallisen kyn-nysarvon. Hankintamenettelyä on ollut avoin menettely.

Sovellettavat oikeusohjeet:

Julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007, jäljempänä hankintalaki) 71 §:n mukaan tarjoajien soveltuvuus on arvioitava kaikissa hankintamenettelyissä ennalta ilmoitettuja, tarjoajien taloudelliseen ja rahoitukselliseen tilanteeseen, tekniseen suorituskykyyn tai ammatilliseen pätevyYTEEN liittyviä taikka muita objektiivisia ja syrjimättömiä perusteita noudattaen. Tarjouskilpailusta tulee sulkea pois ehdokas tai tarjoaja, jolla ei ole teknisiä, taloudellisia tai muita edellytyksiä hankinnan toteuttamiseksi. Ehdokkaiden tai tarjoajien sulkemisessa tarjouskilpailun ulkopuolelle voidaan noudattaa soveltuvien osin myös, mitä ehdokkaiden ja tarjoajien soveltuvuuden arvioinnista 52-59 §:ssä säädetään.

Hankintalain 56 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi esittää ehdokkaiden tai tarjoajien rahoituksellista ja taloudellista tilannetta, teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä sekä laatua koskevia vaatimuksia sekä vaatia ehdokkaita ja tarjoajia esittämään niihin liittyviä selvityksiä. Lain 56 §:n 2 momentin mukaan vaatimusten ja niiden täyttymisen todistamiseksi pyydettävien selvitysten tulee liittyä ehdokkaan ja tarjoajan edellytyksiin toteuttaa hankinta, ja ne on suhteutettava hankinnan luonteeseen, käyttötarkoitukseen ja laajuuteen. Vaatimuksista ja selvityksistä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Ehdokkaat tai tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia, on suljettava tarjouskilpailusta.

Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että hankintayksikkö on velvollinen noudattamaan asettamia vähimmäisvaatimuksia:

Tapauksessa MAO:444/16 tarjouspyynnössä tarjoajilta oli edellytetty vähintään kolmea referenssiä vastaavasti toteutetuista pintarakenneurakoista viimeisen viiden vuoden ajalta sekä asennusryhmän ja vastaavan mestarin nimeämistä ja todistusta näiden kokemuksesta. Voittanut tarjoaja on liittänyt tarjoukseensa referenssiluettelon, jossa on ollut mainittuna viisitoista urheilukenttää tai vastaavaa sekä niiden koko. Referenssiluettelosta on ilmennyt, että voittanut tarjoaja on toiminut pääurakoitsijana kahdessa referenssikohhteessa ja muissa kohteissa aliorakoitsijana. Voittaneen tarjoajan referenssi-

22.9.2016

luettelosta ei kuitenkaan ole ilmennyt, mitä referenssiurakoitusten osa-alueita tarjoaja on aliurakoitsijana toteuttanut ja miten aliurakkana toteutetut urakat ovat vastanneet nyt kyseessä olevaa urakkaa. Referenssiluettelosta ei myöskään ole ilmennyt, milloin kyseiset kohteet on toteutettu. Markkinaoikeus katsoi, ettei voittaneen tarjoajan referenssiluettelosta ole riittävän selvästi ilmennyt tarjouspyynnössä tarjoajilta edellytetyn kokemuksen täyttyminen kolmesta vastaavasta toteutetusta pintarakennurakasta viimeisen viiden vuoden ajalta. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi hankintayksikön olisi tullut sulkea voittanut tarjoaja tarjouskilpailusta puutteellisen soveltuvuuden perusteella.

MAO:442/15: Tarjouspyyntöasiakirjoista on käynyt selvästi ilmi, että hyväksyttävän referenssin yhtenä edellytyksenä on ollut pääurakoitsijana toimiminen. Asiassa saadun selvityksen mukaan valittaja on tarjousasiakirjoissaan esittänyt kolme tarjouspyyntöasiakirjoissa asetettua edellytystä mahdollisesti täyttävää referenssiä. Näistä kolmesta referenssistä yhden, Kyynijärven kaava alueen tontin esirakentamista koskevan referenssin, hyväksyttävyyden tapauksessa riittävä. Referenssissä on ollut kyse Karpin Kaivin Oy:n omalla tontilla tehdyn, tontin esirakentamisen yhteydessä murskatun kiviaineksen myynnistä. Tarjousasiakirjoista ei ole käynyt ilmi eikä niistä myöskään muutoin ole ollut pääteltävissä, että kohteessa olisi ollut kyse pääurakoituksesta. Valittajan tarjousasiakirjojen perusteella on saattanut syntyä perusteltu epäily siitä, onko kohteessa ollut kyse tarjouspyyntöasiakirjoissa edellytetyistä referenssistä. Valittajan tarjousasiakirjoista ja sen oikaisuvaatimukseen antamastaan lausunnosta liitteineen ei kuitenkaan ole ollut varmuudella pääteltävissä, että Karpin Kaivin Oy olisi toiminut puheena olevassa kohteessa pääurakoitsijana. Markkinaoikeus katsoo näin ollen, että hankintayksikkö on harkintavaltansa rajoissa voinut katsoa, ettei valittajan tarjouksessaan ilmoittama tontin esirakentamista koskeva referenssi ole vastannut tarjouspyynnössä asetettuja vaatimuksia. Kun asiassa ei ole esitetty eikä edes väitetty, että valittajalla tästä huolimatta olisi ollut tarjouspyynnössä edellytetyt kolme referenssiä, ei hankintayksikkö ole menetellyt virheellisesti sulkiessaan valittajan tarjouskilpailusta puuttuvan soveltuvuuden vuoksi. Korkein hallinto-oikeus ei muuttanut markkinaoikeuden ratkaisua.

MAO:192/15: Asiassa saadun selvityksen mukaan valittajan ilmoittamat referenssit ovat olleet arvoltaan nyt kyseessä olevaa kohdetta vähäisempiä kohteita, joissa ei ole ollut kysymys pää- vaan aliurakoituksesta. Markkinaoikeus katsoo näin ollen, että hankintayksikkö on harkintavaltansa rajoissa voinut katsoa, etteivät valittajan tarjouksessaan ilmoittamat referenssit ole vastanneet tarjouspyynnön kohteena olevaa rakennushanketta, ja sulkea valittajan tarjouskilpailusta puuttuvien referenssien vuoksi.

Hankintalain tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että hankintayksikkö sulkee hankintamenettelystä sellaiset tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön tarjoajien soveltuvuudelle asetettuja vähimmäisvaatimuksia.

Kreate Oy:n ilmoittamat referenssit:

22.9.2016

Tarjouspyynnön mukaan tarjoajalla on tullut olla kokemusta pääurakoitsijana maanrakennustöissä. Vaatimuksen täyttymiseksi tarjoajan on tullut esittää vähintään kaksi maanrakennusurakkaa, jossa tarjoaja on toiminut pääurakoitsijana. Lisäksi referenssiin on tullut sisältyä maanleikkaustöitä vähintään 40 000 m³ ja louhintaa vähintään 30 000 m³. Referenssien on tullut olla viimeisen kolmen vuoden ajalta.

Kreate Oy on ilmoittanut tarjouksessaan kaksi referenssiä. Referenssiksi nro 2 Kreate Oy on ilmoittanut urakan, jonka tilaajana on tarjouksen mukaan ollut Kreate Oy. Referenssin yhteyshenkilöksi Kreate Oy on ilmoittanut Jarmo Tammisen, joka on Kreate Oy:n työntekijä. Referenssi sisällöksi on kuvattu "kiviainesjalostusalueen maanrakennustyöt".

Pääurakoitsijalla tarkoitetaan urakoitsijaa, joka on sopimussuhteessa rakennuttajaan ja joka on kaupallisissa asiakirjoissa nimetty pääurakoitsijaksi ja jolle sopimuksenmukaisessa laajuudessa kuuluvat työmaan johtovelvollisuudet (YSE 1998 -ehtojen määritelmät). Kreate Oy:n ilmoittaman referenssin nro 2 on tarjouksen perusteella katsottava olevan referenssi, jossa on ollut kyse yrityksen itsellensä tekemästä urakasta. Näin ollen kyseeseen ei ole tullut tarjoajan ja rakennuttajan välinen sopimussuhde, jossa tarjoaja olisi toiminut pääurakoitsijana.

Tarjouspyynnön mukaan tarjoajan soveltuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena on ollut nimenomaan tarjoajan kokemus pääurakoitsijana toimimisesta maanrakennustöissä. Kyseessä on ollut ehdoton vaatimus, jonka jokaisen tarjoajan on tullut täyttää. Hankintayksikön velvollisuutena on noudattaa asettamia vähimmäisvaatimuksia.

Edellä esitetyin perustein hankintayksikkö katsoo, ettei Kreate Oy:n toiseksi referenssikseen ilmoittamassa referenssissä ole ollut kysymys pääurakoinnista, vaan urakoitsijan itselleen suorittamista töistä. Näin ollen ilmoitettu referenssikohte ei täytä tarjouspyynnössä asetettuja vähimmäisvaatimuksia. Koska Kreate Oy ei ole ilmoittanut kahta vähimmäisvaatimukset täyttävää maanrakennusurakkaa, ei Kreate Oy:n täytä tarjoajan soveltuvuudelle asetettuja vaatimuksia. Hankintayksikön velvollisuutena on sulkea Kreate Oy tarjouskilpailusta.

Toimivallan peruste

TL § 140/16.12.2015
Kh § 575/13.12.2010

Päätös

Päätän sulkea Kreate Oy:n puuttuvan soveltuvuuden johdosta.

Oikaisuohje ja valitusosoitus on toimitettu tämän päätöksen liitteenä 1.

Allekirjoitus

Petri Juhola
yhdyskuntatekniikan päällikkö

22.9.2016

Tiedoksianto

Pöytäkirjanote toimitettu 22.9.2016
Tekninen lautakunta
Marko Härkönen
Jyrki Sjöblom
Kreate Oy/Ari Kilpeläinen

Liite 1. Oikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 80-83 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on:

- 30.000 € tavarat –ja palvelut
- 100.000 € terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut
- 150.000 € rakennus –ja käyttöoikeusurakat

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle.

Osoite:

Tuusulan kunta / Kuntakehitys ja tekniikka
c/o Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy
Erottajankatu 19 A 11, 6. krs (käyntiosoite: Eteläesplanadi 24 A)
00130 Helsinki

Sähköpostiosoite: info@hankintajuristit.fi

Kirjekuoren päälle tai sähköpostin aihekenttään pyydetään kirjoittamaan ”Puustellinmetsän esirakennustyöt”

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden** kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut *olennaisesti* puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tuusulan kunta/Kuntakehitys ja tekniikka
c/o Suomen hankintajuristit Asianajotoimisto Oy
info@hankintajuristit.fi
kirjaamo@tuusula.fi

OIKAISUVAATIMUS HANKINTALAIN 15 §:N MUKAISESSA KYNNYSARVON YLITTÄVÄSSÄ HANKINNASSA

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Kreate Oy

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Heikki Wejberg
Asianajotoimisto Wejberg & Wejberg
Hämeenkatu 12
05800 Hyvinkää
puh. (019) 456 5500
fax. (019) 456 5550
heikki@wejberg.fi

Oikaisuvaatimuksenalainen päätös

Tuusulan kunnan yhdyskuntatekniikan päällikön Petri Juholan viranhaltijapäätös 45/2016, joka on annettu 22.9.2016

Vaatimukset

Kreate Oy pyytää, että viranhaltijapäätös kumotaan ja että sen tarjous otetaan mukaan tarjousvertailuun ja urakoitsijavalintaan.

Viranhaltijapäätöksessä on virheellisesti katsottu, että Kreate Oy ei täytä tarjouspyynnössä edellytettyä soveltuvuutta. Kreate Oy:llä on tarjouspyynnössä edellytetyjä useita

kohteita, joissa se on toiminut pääurakoitsijana. Tarjoukseen on merkitty kaksi kohdetta.

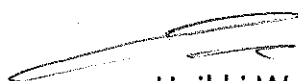
Viranhaltijapäätöksessä on katsottu, että referenssiksi nro 2 merkitty kohde ei täytä asetettua vaatimusta ja ettei kysymys ole pääurakoinnista. Tämän kohteen kohdalla tarjouksessa on jäänyt erehdyksessä merkitsemättä, että kysymys on kohteesta, jossa tehtävä työ tehdään lopullisesti Finavia Oyj:lle. Kysymys on lopullisesti Finavia Oyj:lle tähtävästä alueen esirakentamisesta käytettäväksi lentoaseman pitäjän tarpeisiin lentoliikennealueen osana. Kysymys on pääurakasta, koska Kreate Oy toteuttaa kaikki esirakentamisen edellyttämät työt asetetulla vaatimustasolla Finavia Oyj:lle.

Mikäli kyseisen referenssin osalta on ollut tarjousvertailussa epäselvyyttä, olisi hankintayksikkö voinut julkisista hankinnoista annetun lain 56 §:n 4 momentin säännösten nojalla pyytää täydentämään ja täsmentämään kyseistä referenssiä.

Kyseisillä referenssitiedoilla selvitetään tarjoajan edellytyksiä toteuttaa hanke. Kreate Oy:llä on laajan ja mittavan kokemuksensa perusteella edellytykset tämän hankkeen toteuttamiseen ja myös ilmoitetut referenssit tämän osoittavat.

Hyvinkäällä, 23. päivänä syyskuuta 2016

LAATI

Heikki Wejberg
asianajaja, Hyvinkää